ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ **ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ ΓΑΛΛΟΥ ΖΑΝΤΙΖΟΝ**

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Τὰ δυὸ βώδια τοῦ Νασρεντὶν χόντζα. Γιατὶ ἔδερνε ἐκεῖνο ποὺ δὲν τοῦφταιξε. Τὸ μωρὸ ποὺ ἤτανε μισὸ τοῦ χόντζα καὶ μισὸ τῆς γυναίκας του... Ἡ περιγραφὴ τῶν Γάλλων ἀπὸ ἕναν Τοῦρκο πρέσβυ. Ὁ Φράγκος, ἕνας Τοῦρκος ἀνάπεδος! Τί πρέπει ν' ἀποφεύγη ὁ Τοῦρκος στὶς κηδεῖες. Ἡ χαριτωμένη ἀπάντησι ἑνὸς ἰμάμη. Ὁ Ἀλλὰχ κι' ὁ γυιός του! Ἡ γαλεποῦλα ποὺ... σκεπτεται! κτλ. κτλ.

Νασρεντὶν χόντζας εἶχε κάποτε δεμένα, μέσ' στὸ περιβόλι του, δυὸ βώδια. Ἀλλὰ τὸ ἕνα ἀπὸ δαῦτα λύθηκε μιὰ μέρα, ξέφυγε κι' ἔφαγε τὰ λαχανικὰ ποὺ ὁ χόντζας εἶχε σπείρει μέσα στὸ μικρό του λαχανόκηπο...

Μ' ἕνα ροπάλο στὸ χέρι, τότε, ὁ Νασρεντὶν ἄρχισε νὰ τὸ κυνηγάει, ἀλλὰ τοῦ στάθηκε ἀδύνατο νὰ τσιμπήσει τὸ βώδι, ποὺ τοῦ τσαλαπατοῦσε τὰ λαχανικά! Λαχανιασμένος ὁ χόντζας, βρέθηκε, ξαφνικά, στὸ μέρος ποὺ ἤταν δεμένο τ' ἄλλο τὸ βώδι, ποὺ δὲν τὸ εἶχε κοινήσει ἀπ' τὴ θέσι του. Ὁ Νασρεντὶν ἄρχισε, τότε, νὰ τὸ χτυπάει στὸ κεφάλι, στὰ πλευρά, σ' ὅλο του τὸ κορμί...

— Τί κάνεις ἐκεῖ, χόντζα; Λοιλάθηκες;! τὸν ρώτησε ἡ γυναίκα του, ποὺ, ἀκούγοντας τὴ φασαρία, πρόβαλε ἀπ' τὸ μαγερειό. Τ' ἄλλο σοῦ φταιει καὶ σὺ χτυπᾶς τοῦτο, ποὺ δὲν σοῦκανε τίποτα;...

— Κάτσε πρέπει, γυναῖκα, νὰ ξεσπάσω! τῆς ἀποκρίθηκε ὁ χόντζας. Ἂν καὶ τοῦτο τὸ βῶδι εἶχε ξεφύγει, τὰ ἴδια ἔκανε. Ἄφησέ με λοιπὸν νὰ τὸ ξιλοφορτώσω!...

* * *

Ὁ Νασρεντὶν χόντζας ἤταν τετυχισμένος! Μόλις ἤσαν λίγες μέρες ποὺ ἔγινε πατέρας. Μιὰ νύχτα, ἴσως, τὴν ὥρα ποὺ κοιμόταν μὲ τὴ γυναῖκα του, τὸ μωρό τους ξέπνησε μὲ τὶς κλάψες του καὶ τὰ ξεφωνητά του... Ἡ μητέρα του σηκώθηκε, κι' ἄρχισε νὰ τὸ νανουρίζη, ἐνῶ ὁ χόντζας γύρισε ἀπ' τ' ἄλλο τὸ πλευρό, νὰ συνεχίση τὸ ροχαλητό του. Ἡ ἀδιαφορία του ἐκείνη ἔκανε τὴ γυναῖκα του ἐξωφρενῶν...

— Ἔ, Νασρεντὶν! τοῦ φώναξε. Τὸ παιδὶ δὲν εἶνε μονάχα δικό μου! Εἶνε καὶ δικό μου καὶ δικό σου... Τὸ μισὸ εἶνε δικό μου καὶ τ' ἄλλο μισὸ δικό σου!...

Ἀφοῦ εἶν' ἔτσι, τῆς λέει κι' ὁ Νασρεντὶν, νανούρισε σὺ τὸ μισὸ ποὺναι δικό σου, καὶ τ' ἄλλο τὸ μισὸ, ποὺναι δικό μου, ἄς' το νὰ ξεφωνίζη καὶ νὰ σκούζη...

* * *

Τὸν καιρὸ ποὺ ὁ Λουδοβίκος ὁ Πέμπτος τῆς Γαλλίας ἤταν ἀκόμα ἀνήλικος, ὁ σουλτάνος Ἀχμὲτ ὁ Τρίτος εἶχε στείλει στὴ γαλλικὴ Αὐλὴ ἕναν πρέσβυ, ποὺ λεγόταν Μοχαμὲτ ἐφέντης. Ὅταν ὁ Τοῦρκος διπλωμάτης γύρισε στὴν Κωνσταντινούπολη, περιέγραψε ὅτι ἔξῆς, τοὺς Φράγκους, στὸ σουλτάνο:

— Οἱ Φράγκοι μοιάζουν μὲ τοὺς Τούρκους, ὅσο μοιάζει ἡ νύχτα μὲ τὴ μέρα! Ὅταν ἐμεῖς οἱ Τοῦρκοι μπαίνουμε σ' ἕνα σπίτι, βγάζουμε τὰ παπούτσια μας, κι' ἀφίνουμε τὸ φέσι στὸ κεφάλι μας. Οἱ Φράγκοι δὲν βγάζουν τὰ παπούτσια τους, βγάζουν, ἴσως, ἀπέσω τὸ καπέλλο τους! Ἐμεῖς ξυρίζουμε τὸ κεφάλι μας, κι' ἀφίνουμε τὰ γένια μας. Ἐκεῖνοι ἀφίνουν τὰ μαλλιά τους, καὶ ξυρίζουν τὰ γένια τους! Ἐμεῖς γράφουμε ἀπ' τὰ δεξιὰ στ' ἀριστερά, ἐκεῖνοι ἀπ' τ' ἀριστερὰ στὰ δεξιά! Οἱ Τοῦρκοι στρώνουν τὰ χαλιὰ κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι τους, ἐκεῖνοι τὸ στρώνουν ἀπάνω στὰ τραπέζια καὶ στοὺς τοίχους τους! Σ' ἐμᾶς, οἱ πεθαμένοι πάνε γρήγορα κι' οἱ ζοντανοὶ μένουν ὅλο τους τὸ ρωχάτι. Σ' ἐκεῖνους οἱ νεκροὶ πάνε σιγὰ, κι' οἱ ζοντανοὶ μένουν θάζοντοι στὸ δρόμο! Σ' ἐμᾶς, ἡ γυναῖκες φορᾶνε σαλβάρια, κι' οἱ ἄντρες μανιτὲς κελεμπέδες. Σ' ἐκεῖνους οἱ ἄντρες φορᾶνε παντάλονια κι' ἡ γυναῖκες μαχρυὰ φουστάνια! Στὶς τιλέτες τους καὶ στὶς δεξιώσεις, οἱ Φράγκοι ἀφίνουν τὶς γυναῖκες νὰ περνᾶνε πρῶτες κι' αὐτοὶ περπατοῦν ἀπὸ πίσω! Σ' ἐμᾶς, γίνεται τὸ ἀντίθετο... Μ' ἄλλα λόγια — συνεπέρανε ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ σουλτάνου — ἂν βάλτε ἕναν Τοῦρκο μὲ τὸ κεφάλι κάτω καὶ τὰ πόδια πάνω, θάχετ' ἕνα Φράγκο...

* * *

Μιὰ τουρκικὴ κηδεία περνοῦσε μιὰ μέρα μέσ' ἀπ' τὰ στενοσόκακα τοῦ Σκούταρι, στὴν ἀσιατικὴ ἀχτὴ τοῦ Βοσπόρου. Οἱ Τοῦρκοι ἔχουν τὸ συνήθειο, ὅταν βαλμένοι στὴ δρόμο τους κηδεία, νὰ προστιθένται κ' αὐτοὶ, στὴ συνοδεία τοῦ νεκροῦ, κι' ἂς εἶνε ξένοι κι' ἀσχετοι τελείως πρὸς αὐτόν. Κι' αὐτὸ τὸ κάνουν ἀπὸ λόγους εὐσεβείας... Κοιτοῦν, λοιπόν, κι' τοὺς διαβάτες, ποὺ παραλαλοῦν ὅσοι κι' ἐκεῖνος τὴν κηδεία, ποὺ περνοῦσε μέσ' ἀπ' τὰ στενοσόκακα τοῦ Σκούταρι, τὴ μία, καθὼς περπατοῦσαν, τὸν ἰμάμη, κι, τοὺς ρώτησε:

— Λὲν μοῦ λές, ἰμάμη μου, ἐσὺ ποὺ εἶσαι ἄγιος ἄνθρωπος καὶ ξέρεις ἀπ' αὐτά, ποιὰ θέσι πρέπει νὰ διαλέγουμε μέσ' στὶς κηδεῖες, γιὰ νὰ εὐχαριστοῦμε τὸν Ἀλλάχ; Μπροστά, μπρός, δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ ἀπὸ τὸ φέρετρο;...

— Ὅποιο σ' ἀρέσει, τεκνόν μου! τοῦ λέει, σοβαρὰ, ὁ ἰμάμης. Κόψε, μονάχα, νὰ μὴ μπῆς ἀσκα στὸ φέρετρο! Εἶνε ἡ μόνη θέσι ποὺ πρέπει νὰ τὴν ἀποφεύγης...

* * *

Ἕνας ἄγνωστος χτύπησε τὴ πόρτα τὴν τορτα ἑνὸς γέρου ἰμάμη.

— Ποιὸς εἶνε; ρώτησε ὁ ἰμάμης, προβάλλοντας ἀπ' τὸ παράθυρο μὲ τὰ νυχτιά του. Τί θέλεις;...

— Τὴ φιλοξενία σου!

— Ποιὸς εἶσαι;...

— Ἕνας φτωχὸς γυιὸς τοῦ Ἀλλάχ!

Χωρὶς νὰ πῆ τίποτα ὁ γερο-ἰμάμης βγῆκε στὴν ὀξόπορτα μ' ἕνα φανάρι στὸ χέρι, ἔκανε νοῆμα τοῦ ξένου νὰ τὸν ἀκολουθήση καὶ τὸν πῆγε, ἴσα, στὸ τζαμί.

— Ἐδῶ εἶνε τὸ σπίτι τοῦ... πατέρα σου! τοῦ εἶπε. Ἔκανες λάθος καὶ χτύπησες στὴν πόρτα μου! Καὶ τώρα, καληνύχτα καὶ καλὸν ὕπνο!...

* * *

Ὁ Νασρεντὶν χόντζας, χαλιόντας, κάποτε, στὸ παζάρι εἶδε μ' ἀπορία, κάποιον ποὺ πουλοῦσε ἕναν παταγάλο γιὰ ἕνα πεντόλιρο.

— Τρελλὸς ποὺ εἶν' ὁ κόσμος! σκέφτηκε. Πέντε λίρες γιὰ ἕνα πουλὶ, ποὺ μικρὸ κι' ἀπ' ὄρνιθα...

Τράβηξε, λοιπόν, ἴσα στὸ κοτέτσι, ποὺ εἶχε στὴν αὐλή του, διάλεξε τὴν πιὸ θρεμένη γαλοπούλα, ποὺ ζύγιζε πολλὲς ὀκάδες καὶ πῆγε στὴν ἀγορά, νὰ τὴν πουλήση. Τὴν ἔδινε κι' αὐτὴ γιὰ πέντε λίρες! Ἀλλὰ δὲν εὕρισκε ἀγοραστὴ παραπάνω ἀπ' τὰ τριάντα γρόσα...

Στὰ τελευταία, δὲν βάσταξε, καὶ στὸ στερνὸ πελάτη, ποὺ τοῦδινε τὰ τριάντα γρόσα, εἶπε:

— Ἐδῶ, τζάνεμ, πουλήθηκε ἕνας παταγάλος πέντε λίρες καὶ σοῦ φαίνονται πολλὰ γι' αὐτὴ τὴ γαλοπούλα, ποὺ ζυγίζει σὰν ἀρνί, κι' ἀξίζει ὅσο δέκα παταγάλοι;...

— Ἔχεις δίκηο! τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ ἄλλος. Ἀλλ' ἡ διαφορὰ εἶνε πὼς ὁ παταγάλος κουβεντιάζει...

Ὁ Νασρεντὶν γύρισε τότε καὶ κύτταξε τὴ γαλοπούλα του, τὴ στιγμὴ ποὺ αὐτὴ ἔκλεινε τὸ μάτι, σὰν νἀθελε νὰ τοῦ πῆ: «Καλὰ σοῦ λέει ὁ ἄνθρωπος, βλάκα!»

— Καλὰ, καλά! εἶπε τότε ὁ χόντζας στὸν ἀγοραστή. Ἂν ὁ παταγάλος κουβεντιάζει, ἡ γαλοπούλα μου, ὅμως, ἐμένα... σκέφτεται!...

ρυοῦ. Ἡ ὧρα τὸ φτυάρι ποὺ εἶχα κρύψει μέσα στὰ λουλούδια, τὸν ξέχασα κι' ἄνοιξα μιὰ στιγμὴ τὸ σκέπασμά του, γιὰ νὰ θαυμάσω ἀκόμη μιὰ φορὰ τὸ ἀστραφτερὸ χρυσάφι μου. Τὰ νομίσματα λαμποκοποῦσαν σὰν διαμάντια μέσα στὸ σεληνόφως!... Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ἑτοιμαζόμουν νὰ κλείσω τὸ σκέπασμα, ἄκουσα ἕνα πυροβολισμὸ ποὺ ἔσκασε σὰν κανονιὰ καὶ δέχτηκα μερικὰ σκάγια στὰ πόδια μου. Ἤταν ὁ πεθερός μου! Εἶχε ἀκούσει φαίνεται τὰ βήματά μου στὸν κῆπο καὶ νομίζοντας ὅτι ἤμουν κάποιος κλέφτης, εἶχε ἀδειάσει ἀπάνω μου τὴν καραμπίνα του. Σαστισμένος ἀπὸ τὴν ξαφνικὴ ἐκείνη ἀνακάλυψή μου, γύρισα τὸ κεφάλι κι' εἶδα τὸν πεθερό μου νὰ γεμίζη πάλι τὴν καραμπίνα του καὶ νὰ μὲ σημαδεύη... Τρελλὸς τότε ἀπὸ τὸ φόβο μου, πήδηξα τὸ φράχτη καὶ γάθηκα σὰν ἀστραπὴ μέσα στὴ νύχτα...

»Πῶς θὰ μποροῦσα νὰ δικαιολογηθῶ σ' αὐτὸν τὸν κέρβερο; Κατὰ βάθος δὲν ἤμουν τίποτ' ἄλλο παρὰ ἕνας κλέφτης, ποὺ ἤθελε νὰ τοῦ πάρη ἕνα θησαυρὸ ποὺ βρισκότανε μέσα στὸν κῆπο του! Ὁ φόβος λοιπὸν κι' ἡ ντροπὴ μ' ἔκαναν νὰ μὴ ξαναπατήσω τὸ πόδι μου στὸ Μουρανσύ, ἐγκαταλείποντας στὴν τύχη τὴν ἀρραβωνιαστικιά μου. Μὰ κι' ἕνας ἄλλος λόγος, ὕστερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες, μ' ἔκανε νὰ μὴ μπορῶ νὰ ἀντικρύσω πειὰ στὰ μάτια τὴν ἀγαπημένη μου Ζανέττα...

—Ποιὸς λόγος; ρώτησα τὸ θεῖο μου, περίεργος. Ὁ θησαυρός;

—Ἦταν ψεύτικος, μικρέ μου Ζεράρ, μοῦ ἀπάντησε ὁ Ζὰκ Φορεστιὲ μ' ἕνα πικρὸ χαμόγελο. Ὅλα ἐκεῖνα τὰ χρυσᾶ νομίσματα ἤταν κάλπικα!... Κι' ἀντὶ νὰ τὴν πάθω ἐγώ, τὴν ἔπαθε ὁ πεθερός μου... Εἶχε βρῆ τὸ θησαυρὸ κι' ἀνυποψίαστος εἶχε ξοδέψει μερικὰ χρυσᾶ νομίσματα... Γρήγορα ὅμως ἀνεκαλύφθη ὅτι ἤταν κάλπικα κι' ἔτσι ὁ πεθερός μου κλείστηκε στὴ φυλακὴ ὡς κιβδηλοποιὸς γιὰ πέντε ὁλόκληρα χρόνια! Ἔπειτα ἐξορίστηκε ἀπὸ τὴ Γαλλία κι' ἀπὸ τότε δὲν ξαναείδαμε καιμιὰ εἴδησι οὔτε γι' αὐτὸν, οὔτε γιὰ τὴ Ζανέττα...

»Κι' ἔτσι, μικρέ μου Ζεράρ, εἶμαι πάντα ἀρραβωνιασμένος μὲ μιὰ γυναῖκα ποὺ, δίχως νὰ τὸ θέλω, κατάστρεψα τὴν εὐτυχία της, μ' ἐκεῖνο τὸν ψεύτικο θησαυρό...»

ΜΩΡΙΣ ΡΕΝΑΡ